

IN OSTEND – DE FILMINDUSTRIE EN OOSTENDE

door **Jan Nuytten**

Nu Brugge volop staat te pronken met het feit dat verleden jaar een mega Hollywood-productie "IN BRUGES" aldaar gedeeltelijk werd ingeblikt, mag men niet uit het oog verliezen dat in het verleden onze stad herhaalde malen geschiedenis maakte in de filmwereld. Niet dat er ooit in Oostende filmstudio's stonden of filmmagnaten gevestigd waren.

Maar ik alludeer ten eerste op het feit dat Oostende eind de jaren vijftig, na Antwerpen, het grootste aantal bioscopen per inwoner had en de enige stad in West-Vlaanderen was alwaar het ganse jaar door iedere bioscoop zijn deuren opende om 14 u.

Verder komt de naam van Oostende voor in talrijke filmtitels, of werd een film geheel of gedeeltelijk opgenomen in Oostende of speelt het verhaal zich af in Oostende.

Tenslotte was Oostende ook de geboorte- of de overlijdensplaats van velen die op een of andere wijze betrokken waren bij de filmproductie.

In deze bijdrage heb ik het uitsluitend over producties bestemd voor bioscoopexploitatie en die gedraaid zijn in de standaard pellicule 35 mm (tenzij anders vermeld). De opsomming gebeurt gemakshalve chronologisch.

Bijna alle films gedraaid vóór 1930 zijn zogenaamde "stille films", dus zonder klankband. Maar met tussentitels om het verhaal te verduidelijken. De taal van deze was afhankelijk van het land of de plaats waar de film werd vertoond. Voorzover de gegevens daaromtrent beschikbaar zijn, worden die vermeld.

Stille films:

1903 : PANORAMA AND BATHING SCENE OF OSTEND, BELGIUM

Britse documentaire in zwart-wit (? min.) over "Oostende, de beste badplaats op het continent (sic). Een productie van "British Pathé". Geen verdere gegevens beschikbaar.

1905 : AVONTUUR OP HET STRAND VAN OOSTENDE

Belgische romantische film in zwart-wit (? min.) van Charles BELOT. Hoogst waarschijnlijk de allereerste Belgische speelfilm.

1905 : EEN HOLLANDSCHE BOER EN EEN AMERIKAAN IN DEN NACHTTREIN ANTWERPEN-OOSTENDE

Belgische toeristische documentaire in zwart-wit (? min.) van Albert en Willy ALBERTS.

1905 : RENDEZ-VOUS OP HET STRAND VAN OOSTENDE

Belgische toeristische documentaire in zwart-wit (? min.) van Albert en Willy ALBERTS.

De twee voorgaande titels hadden Nederlandse en Franstalige tussentitels en werden gefinancierd door henzelf.

1909 : ANTWERPEN EN OOSTENDE :

Franse documentaire over beide steden.

Auteur : (P. ?) Samana (geen verdere details bekend).

1915 : THE HISTORY OF THE WORLDS GREATEST WAR

Amerikaanse oorlogsdocumentaire in zwart-wit (? min.) gemaakt in opdracht van het departement landsverdediging en eerder bedoeld als propagandafilm. Verdere gegevens ontbreken.

1921 : OSTENDE, REINE DES PLAGES

Belgische toeristische documentaire in zwart-wit (? min.) van Henry-Alexandre PARYS gedraaid in opdracht van de stad Oostende. Tussentitels in het Nederlands en het Frans.

1921 : LA FORCE DES VINGT ANS

Belgisch drama in zwart-wit (30 min.) van Isidore MORNAY. Verdere gegevens ontbreken, tenzij een foto waar het strand te zien is.

1923 : BEZOEK AAN DE STEDEN BRUGGE – GENT – OUDENAARDE – IEPER – ZEEBRUGGE – OOSTENDE

Britse toeristische documentaire van Herman BURTON met Engelse tussentitels en geproduceerd in opdracht van de Belgische Ambassade in Londen.

1927 & 1928 : AMATEURFILMS OVER OOSTENDE

Belgische korte reportages over Oostende in zwart-wit van Henri STORCK. Pellicule 9,5 mm. Lengte onbekend. Alle films gingen verloren.

1929 : IMAGES d'OSTENDE

Belgische documentaire in zwart-wit (12 min.) van Henri STORCK. De typische toeristische locaties van Oostende komen aan bod. Eentalige Franse tussentitels.

1930 : TRAINS DE PLAISIR

Belgische documentaire in zwart-wit (8 min.) van Henri STORCK. De kortfilm maakt deel uit van 35 reportages die hij als "officiële cinematograaf van de Stad Oostende" tijdens de Jubelfeesten

draaide. Het oude station en diverse toeristische locaties komen aan bod. Ook vertoond in Nederlandse versie "Pleziertreinen".

1930 : TER HARING-VISSCHERIJ

Belgische documentaire in zwart-wit (15 min.) van Henri STORCK. Locaties : de vissershaven en de havengeul. Ook uitgebracht in een Franstalige versie : "Une Pêche au Hareng".

Geluidsfilms:

1930 : REDDINGSDIENST AAN DE BELGISCHE KUST

Belgische documentaire in zwart-wit (15 min.) van Henri STORCK. De commentaar in het Nederlands werd later toegevoegd. Er bestaat ook een Franse versie : "Service de Sauvetage à la Côte Belge". Geproduceerd door het Bestuur van het Zeewezen. In feite de eerste geluidsfilm van STORCK.

1930 : LA MORT DE VÉNUS

Belgische korte speelfilm in zwart-wit (10 min.) van Henri STORCK naar een scenario van Felix LABISSE. Uiteraard ook vertoond in het Nederlands "De Dood van Venus".
Locatie : het strand. De kopie en het originele negatief zijn verloren.

1931 : OSTENDE, REINE DES PLAGES

Belgische toeristische documentaire in zwart-wit (11 min.) van Henri STORCK, met o.a. muziek van James Ensor "Marche des Rotariens d'Ostende". De opnames van de mooiste plekjes waren vooral bedoeld om binnenlandse als buitenlandse vakantiegangers te lokken.

1932: IDYLLE À LA PLAGES

Belgische korte speelfilm in zwart-wit (22 min.) van Henri STORCK met o.a. de toenmalige populaire Franse filmster Raymond Rouleau en Gwen Norman. De buitenopnames gebeurden op het strand en enkele toeristische locaties. De binnenopnames grepen plaats in de cinema "Le Vieux Colombier" te Parijs. Als figuranten spelen mee : o.a. James Ensor, Felix Labisse en Léon Spilliaert. Het originele negatief (35 min.) ging in de vlammen op bij een bombardement tijdens Wereldoorlog II.

1932 : PÊCHEURS BELGES EN ISLANDE

Een docudrama van Fernand RIGOT (70 min.) met o.a. Yvette Guilbert en Thomy. Origineel Franstalig, maar later ook uitgebracht in een Nederlandse versie "Oostendsche "Visschers in Ijsland" en een Engelse versie "Iceland Fishermen".

1935 : HET PAASEILAND

Belgische documentaire in zwart-wit (26 min.) van John FERNHOUT in samenwerking met Henri STORCK. Hoewel Oostende niet in beeld komt, vermeld ik de film omdat de reis verloopt met het thans voor Oostende beeldpalende zeilschip "De Mercator".

1935 : DE DRIEMASTER MERCATOR

Belgische documentaire in zwart-wit (23 min.) van John FERNHOUT in samenwerking met Henri STORCK. Zie hierboven. Van beide films werd een Franstalige versie gemaakt.

1938 : OP VAKANTIE

Belgische toeristische documentaire in zwart-wit (11 min.) van Henri STORCK in opdracht van het West-Vlaams Provinciebestuur. De meest idyllische plekjes van de kust komen in beeld. Van de film werd er een Engelse versie gemaakt.

1947 : LA JOIE REVIVRE

Belgische toeristische documentaire in zwart-wit (13 min.) van Henri STORCK in opdracht van het Commissariaat voor Toerisme. Voor de samenstelling van de film gebruikte STORCK veel beeldmateriaal uit zijn vooroorlogse "Op Vakantie" en uit de Duitse en Engelse filmactualiteiten.. Er werden drie versies uitgebracht : een Franse ingesproken door Arthur HAULOT, een Nederlandse door Jan BOTERMANS en een Engelse door Brysson GERRARD. De aandacht gaat vooral naar de mooiste locaties van de stad en er is een sequentie gewijd aan James ENSOR.

1954 : LES PORTES DE LA NATION

Belgische documentaire in kleuren (15 min.) van Henri STORCK in opdracht van het Nationaal Comité voor Maritieme Propaganda. Met o.a. de aankomst en het lossen van de mailboot te Oostende. De commentaar wordt ingesproken door Jean RAINE. Ook in een Nederlandse versie met de titel "De Poorten van de Natie" met een tekst van Karel JONCKHEERE en ingesproken door Gabriël MOORTGAT.

1954 : FEUERWERK

Een Duitse muzikale film in kleuren (97 min.) van Kurt HOFFMANN met o.a. Romy SCHNEIDER en Lilli PALMER waarin de overbekende schlager "Oh, Mein Papa". De film werd volledig gedraaid in de Bavaria Studio's te München. Een deel van het verhaal speelt zich af in een zogenaamde kopie van het oude zeestation van Oostende.

1955 : DE SCHAT VAN OOSTENDE

Vlaamse toeristische speelfilm in kleuren (.24 min.) van Henri STORCK in opdracht van de Stad Oostende. Geïnspireerd op de personages van Hergé. De detectives Jansen en Janssen gaan op zoek

naar de hond van Kuifje. Met o.a. Christiane LENAIN en de kleine Oostendenaar (en later meester-kok) Jacques GHAYE.

Nederlandse versie met de commentaar van Omer GRAWET

De opnamen gebeurde op diverse plaatsen in de stad en STORCK kon rekenen op de medewerking van Raoul SERVAIS (als assistent, adviseur en... loopjongen).

Van de film werd er ook een Franstalige, een Engelstalige en een Duitse versie gemaakt.

Bij de Franstalige is de commentaar ingesproken door Bruno en Jeanine SCHEVERNELS.

1955 : DRIE BELGISCHE WATERKURSTEDEN

Belgische documentaire in zwart-wit (46 min.). Zonder professionele acteurs. Opnames in het toenmalig thermaal instituut van het Thermae Palace Hotel. Bestaat in Nederlandstalige en Franstalige versie.

1955 : THE PRISONER

Dramatische film in zwart-wit (95 min.) van Peter GLENVILLE met o.a. Alec GUINES en Jack HAWKINS. Eén scène werd opgenomen in de Kaaistraat.

1959 : HAVENLICHTEN

Een animatiefilm in kleuren (10 min.) van Raoul SERVAIS waarvan het verhaal zich uiteraard afspeelt in de haven. Pellicule 16 mm.

1971 : LES LÈVRES ROUGES

Belgische griezelfilm in kleuren (100 min.) van Harry KUMEL met Delphine SEYRIG en John Karlen. Opnames binnen en rond het Thermae Palace Hotel.

Anekdote : tijdens de vertoning van de film in de cinema Forum zat er een ouder koppel achter mij en bij het einde van de film hoorde ik volgende commentaar : "En zeggen dat dit allemaal hier is gebeurd en dat we daar niks van geweten hebben".

1972 : L'ASSASSINO...E AL TELEFONO

Een Italiaanse thriller in kleuren (105 min.) van Alberto DE MARTINO met o.a. Telly SAVALAS en de Belg Roger VANHOOL. Bepaalde opnames gebeurden in het havengebied.

1971 : CARNAVAL VAN OOSTENDE

Belgische documentaire in kleuren (12 min.) van Henri STORCK in de reeks "Feesten in België of een Volk leeft zich uit" in opdracht van o.a. het Commissariaat-Generaal voor Toerisme. De aandacht gaat vooral naar de Cimantirestoet, de gemaskerde carnavalsvierders die zich uitleven in de kroegen rond de Visserskaai en vooral naar het "Bal du Rat Mort". Naast de Nederlandse versie met de tekst van Karel JONCKHEERE, bestaat er een Franse, Duitse, Engelse, Spaanse, Italiaanse en een Portugese versie.

1977 : ARMAGUEDON

Een Franse thriller in kleuren (95 min.) van Alain JESSUA met o.a. Alain DELON en Jean YANNE. Een gedeelte van de opnamen gebeurden in het bruisende uitgangleven van de Langestraat.

1984 : A STRANGE LOVE AFFAIR

Nederlandse romantische film in zwart-wit (90 min.) van Eric DE KUYPER en Paul VERSTATEN met o.a. Howard HENSEL en Ann PETERSEN. Volledig opgenomen op diverse locaties in Oostende.

1985 : ISTANBUL

Vlaamse thriller in kleuren (90 min.) van Mark DIDDEN met o.a. Brad DOURIF, Dominique DERUDDERE, Senne ROUFFAER. Nederlands en Engels gesproken. Opnames in de uitgangsbuurt rond het Casino-Kursaal.

1987 : SKIN

Vlaams drama in kleuren (90 min.) van Guido HENDERICKX met o.a. ARNO, Frank AENDENBOOM, Bert ANDRÉ. Opnames "ergens" in de duinen van Oostende. Oostends gesproken en met de muziek van ARNO.

1990 : REISE NACH OSTENDE

Een Duitse documentaire in kleuren (118 min.) van Klaus WILDEHAHN. Geen verdere gegevens beschikbaar.

1990 : ALISSA IN CONCERT

Een Nederlands drama in zwart-wit (75 min.) van Erik van ZUYLEN met Frances-Maria UTTI en Michael MATTHEWS. Eén scène werd opgenomen in de speelzaal van het Casino-Kursaal.

1991 : OOSTENDE

Franse dramatische film in kleuren (80 min.) van Eric WORTH met Isabella FERRARI en Jean-Claude ADELIN. Een gedeelte van de film speelt zich af in een niet nader genoemd Oostends hotel nagebouwd in de studio's van Boulogne-Billancourt te Parijs.

1995 : CAMPING COSMOS

Vlaamse film in kleuren (88 min.) van Jan BUCQUOI met o.a. Jean-Henri COMPERE en Fanny HANCIAUX. Bepaalde scènes werden opgenomen in de Duinen rond het Fort Napoleon.

1998 : DAS TRIO

Duitse erotische film in kleuren (97 min.) van Hermine HUNTGEBURTH met o.a. Götz GEORGE en Christian REDL. Alleen de slotscène van de film werd gedraaid te Oostende. Locatie : Venetiaanse Gaanderijen.

1998 : PLÂCE VENDÔME

Franse krimi in kleuren (117 min.) van Nicole GARCIA met o.a. Cathérine DENEUVE en Jacques DUTRONC. Beelden van het station en de aanlegplaats van de mailboot. De binnenzijde van het schip werd nagebouwd in een studio van Joinville te Parijs. Gezien er geen spoor terug te vinden is van de aanwezigheid van Cathérine DENEUVE in Oostende is men hoogst waarschijnlijk als volgt tewerk gegaan. Een cameraman heeft beeldopnames gemaakt van het zeestation en de haven van Oostende. In de studio werden die beelden vervolgens gebruikt voor de "background projectie". Voor dit bewegend decor evolueerden de acteurs tussen de nodige rekvisieten. Zodat de kijker de illusie krijgt dat de actie zich daadwerkelijk afspeelt in Oostende. Tot vóór de komst van de digitale film, een frequente aangewende techniek.

2001 : PAULINE EN PAULETTE

Vlaamse dramatische komedie in kleuren (106 min.) van Lieven DEBRAUWER met o.a. Dora Van Der GROEN en Ann PETERSEN. Binnen- en buitenopnames ter hoogte van de zeedijk te Mariakerke.

2002 : OSTENDE

Duitse korte fictiefilm in kleuren van Ilka SCHULTZ (24 min.) met o.a. Maria SCHLUSTER en Peter STOCK. Geen verdere gegevens beschikbaar.

2003 : DE ONTERECHTE KAMPIOEN

Nederlandse sport-documentaire in kleuren (12 min.) van Marco JANSEN en Theo MAASSEN. Locatie van de opnames volgens betrouwbare bron : het sportpark.

2004 : CONFITUUR

Vlaamse dramatische komedie in kleuren (84 min.) van Lieven DEBRAUWER met o.a. Chris LOMME, Jasperina de JONG, Tuur DE WEERT. Opnames op diverse plaatsen in de stad.

2004 : SED LEKS

Vlaamse korte speelfilm in kleuren (13 min.) van Siga VAN DE VELDE met o.a. Gunther LESAGE en Ruth BECQUAERT. Opnames op diverse plaatsen van de stad.

2005 : LES PARRAINS

Zwitserse komedie in kleuren (99 min.) van Frédéric FORESTIER met o.a. Gérard LANVIN en Jacques VILLERET, waarin 2 Oostendse klanten vertolkt door Jan HAMMENECKER en Anne-Cécile VANDALEM zich aanbieden in een juwelierszaak te Lausanne.

2006 : EINDSTATION

Korte speelfilm in kleuren (18 min.) van Nick DERUTTER met o.a. Guido DECRAENE. Enkele opnames gebeurden op de zeedijk.

2007 : EX DRUMMER

Vlaamse krimi in kleuren (104 min.) van Koen MORTIER naar de roman van Herman BRUSSELMANS, met o.a. Dries VAN HEGEN en Norman BAERT. Opnames op diverse plaatsen van de stad. Met de muziek van ARNO.

In productie :

2009 (?) : MARVIN : THE STORY OF MARVIN GHAYE

Amerikaanse biografische film van F. Gary GRAY. Helaas tot op heden geen verdere details bekend.

2010 (?) : SEXUAL HEALING

Amerikaanse biografische film over Marvin GHAYE van Lauren GOODMAN met o.a. Jesse L. MARTIN als Marvin GHAYE en James GANDOLFINI als Freddy COUSAERT. Welke beelden van Oostende in de film zullen voorkomen, zult uzelf moeten ontdekken.

Geboren en/of overleden te Oostende :

Arno HINTJES (acteur en componist) : ° 21 mei 1949

Erik BURKE (acteur) : ° 19 januari 1963

Hector CAMERLYNCK (acteur) : ° 20 december 1913 (Stene) + 20 december 1989

Walter DE GROOTE (acteur) : ° 15 september 1959

Marc DECORTE (acteur) : ° 8 november 1981

Omer GRAWET (diverse functies) : + 15 mei 2004

Johan LAHAYE (acteur) : ° 20 november 1969

Gerd MARTIENZEN (acteur) : ° 27 maart 1918

Joris MINNE (acteur) : ° 11 mei 1947

Dré POPPE (acteur) : + 12 juli 2002

Raoul SERVAIS (diverse functies) : ° 1 mei 1928

Henri STORCK (cineast) : ° 5 september 1907

David VERBEECK (acteur) : ° 13 december 1967

Raymond WILLEMS (acteur) : ° 31 augustus 1935

Michael ZANDERS (acteur) : ° 18 april 1975

Gella ALLAERT (actrice) : ° 8 september 1910-+ 18 maart 2002

Mireille BONTE (actrice) : 5 oktober 1954
 Jo CRAB (actrice) : +18 december 1981
 Wendy VAN WANTEN (actrice) : °6 februari 1960
 Joachim BRACKX (componist) : °9 september 1975
 Piet BAEKE (auteur) : °12 mei 1978

Bovenstaande opsomming werd naar bestvermogen samengesteld en de beschikbare gegevens dubbel gecheckt. Opmerkingen, aanvullingen en verbeteringen zullen met dank worden aanvaard op: jnuytten@telenet.be.

GEMEENTEPENNINGEN. (zogenaamde betaalmunten ook, “Tokens” genoemd 1979-1983) (deel 2)

door **Roland VERSLUYS**

In deze bijdrage enkele bijzonderheden i.v.m. het arrondissement OOSTENDE:

De “Kamer voor Handel en Nijverheid arr. Oostende” die toen in “Huize Louise-Marie” gevestigd was (huidig museum “De Plate”) nam het voortouw om die penningen in de regio te verdelen samen met anderen.

De penningen waren in een karton verpakt en niet zichtbaar. Men kon bij het openen een gouden...zilveren of een auto winnen : AUSTIN MINI METRO SPECIAL. In het totaal waren er 3046 prijzen voor een bedrag van 800.000 BF. Ongeveer €2000. Alle inlichtingen waren op een affiche te vinden.

Voorzijde

Een voorbeeld van een financiële instelling:

Achterzijde.

In deze kartonnen verpakking ziet men de penning niet, en weet men niet uit welk metaal die is geslagen. Verrassing !!!!!